

PREZYDENT MIASTA CHEŁM

**Informacja dotycząca realizacji zasad
przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej
o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych
na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2019/2020.**

październik 2020 r.

Przedmiotem niniejszej informacji jest przedstawienie realizacji przez Miasto Chełm i chełmskie placówki oświatowo – wychowawcze zadań związanych z udzielaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego) uczniom chełmskich szkół w roku szkolnym 2019/2020, będących w gestii Miasta, jako jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc materialna dla uczniów z rodzin będących w trudnej sytuacji ekonomiczno – społecznej przyznawana jest na podstawie stawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz 1327). Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 poz 10507 z późn. zm.) Pomoc ta ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych i umożliwienie im lepszego startu w dorosłe życie. Celem tych działań jest także zapobieganie dyskryminacji uczniów ze względu na sytuację materialną oraz stworzenie im możliwości równego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej.

Ustawodawca określił udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jako zadanie własne gminy. Niemniej jednak na dofinansowanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych samorządu terytorialnego – bieżących i inwestycyjnych – nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.

Formy tej pomocy materialnej reguluje Ustawa o systemie oświaty a szczególnie Rozdział 8a Ustawy zatytułowany "Pomoc materialna dla uczniów", który opisuje świadczenia, jakie mogą być przyznawane uczniom tj.:

- **stypendium szkolne**, które może być przyznane uczniowi, znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów w rodzinie. Kwota, która uprawniała w roku 2019 do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego wynosiła 528,00 zł netto na osobę w rodzinie. W ramach stypendium uczeń mógł się ubiegać o całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych oraz pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, jak zakup podręczników czy też przyborów szkolnych.

- **zasilek szkolny**, o który mógł być przyznawany uczniowi będący „przejściowo” w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym. Podobnie jak stypendium szkolne, mógł być przyznany on w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Jednak formę tej pomocy uczeń mógł otrzymać raz lub wyjątkowo kilka razy do roku.

Wszystkie te świadczenia przysługiwały uczniom mieszkającym na terenie Miasta Chełm i uczących się w szkołach publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych i przysługują do czasu zakończenia kształcenia nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Świadczenia przysługiwały również wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim, uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizującymi odpowiednio obowiązek szkolny i obowiązek nauki - do czasu ukończenia realizacji tegoż obowiązku.

Stypendium szkolne mógł otrzymać uczeń w szczególności gdy w jego rodzinie wystąpiło: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Zasady przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów i słuchaczy placówek oświatowo – wychowawczych, zamieszkałych na terenie Miasta Chełm określa „Regulamin udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/462/18 Rady Miasta Chełm w dniu 28 czerwca 2018 r.

Regulamin, stanowiący załącznik do przedmiotowej uchwały zawiera rozstrzygnięcia dotyczące w szczególności:

- 1) beneficjentów i kryteria udzielenia pomocy,
- 2) zasady ustalania dochodów na osobę w gospodarstwie domowym,
- 3) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego,

- 4) formy stypendium szkolnego,
- 5) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego,
- 6) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego.

Regulamin został opracowany w oparciu o przepisy ustawowe, o których mowa na wstępie.

Stosownie do rozstrzygnięć zawartych w w/w Regulaminie stypendium szkolne i zasiłek szkolny przyznawane są przez Prezydenta Miasta Chełm w drodze decyzji administracyjnej. Decyzje przyznające stypendium szkolne wydawane były dwa razy w ciągu roku szkolnego. Pierwsza decyzja przyznająca stypendium szkolne wydana była na okres od września do grudnia 2019 roku. Druga decyzja przyznająca w/w świadczenie wydawana była na okres od stycznia do czerwca danego roku kalendarzowego, po złożeniu stosownego oświadczenia dotyczącego dochodu na jednego członka w rodzinie. Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składany był do dnia 15 września tego roku, a w przypadku słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych - do dnia 15 października danego roku szkolnego. W uzasadnionych przypadkach wniosek mógł być złożony także po upływie tego terminu.

Z wnioskiem o przyznanie świadczeń w formie zasiłku szkolnego lub stypendium szkolnego mogą wystąpić: rodzice lub pełnoletni uczeń, dyrektor szkoły.

Świadczenia o charakterze pomocy socjalnej mogą być również przyznane z urzędu.

Wysokość stypendium szkolnego reguluje art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2020 r. poz. 111). Kwota stypendium nie może być niższa niż 80% kwoty miesięcznie, o której mowa w ustawie (99,20 zł) i nie wyższa niż 200% kwoty miesięcznie o której mowa w/w ustawie (248,00 zł).

Stypendium szkolne może być przyznane w następujących formach:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników;

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, ale tylko w stosunku do uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych;
- świadczenia pieniężnego, jeżeli organ przyznający stypendium uzna to za właściwe.

W okresie objętym informacją 483 stypendystów otrzymało stypendium szkolne w łącznej wysokości **862 477,95 zł.** (osiemset sześćdziesiąt dwa tysiące czterysta siedemdziesiąt siedem złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy), natomiast zasiłki szkolne otrzymało 19 uczniów na kwotę **7 068,00 zł.** (siedem tysięcy sześćdziesiąt osiem złotych). W roku szkolnym 2019/2020 na realizację programu pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznano świadczenie na kwotę **869 545,95 zł.** (osiemset sześćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset czterdzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy). Średnia wypłata w skali roku szkolnego na jednego ucznia i słuchacza wyniosła **1 732,16 zł.** (jeden tysiąc siedemset trzydzieści dwa złote szesnaście groszy). Programem pomocy objęto ogółem 502 uczniów.

Według informacji przekazanych przez szkoły biorące udział (w ilości 22 placówek i uczniów uczących się w placówkach dla których Miasto Chełm nie jest organem prowadzącym) w realizacji programów środki zostały przeznaczone na refundację wydatków poniesionych w szczególności na zakup: podręczników, przyborów szkolnych, strojów galowych na akademie szkolne (biała bluzka wizytowa i spódnica wizytowa), strojów gimnastycznych, obuwia sportowego, sprzętu i akcesoriów komputerowych, pomocy naukowych, opłat za dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, w tym naukę języków obcych, opłat za abonament internetowy i inne.

Podstawowe dane ilościowe (prezentowane są w formie tabelarycznej), obrazujące realizację przez Miasto Chełm programu pomocy materialnej o charakterze socjalnym w poszczególnych placówkach:

Rok szkolny 2018/2019

Tabela Nr 1 – liczba złożonych wniosków na stypendia i zasiłki szkolne

Stypendia szkolne		Zasiłki szkolne	
Wnioski złożone w roku szkolnym 2018/2019	Stypendia przyznane w roku szkolnym 2018/2019	Wnioski złożone w roku szkolnym 2018/2019	Zasiłki wypłacone w roku szkolnym 2018/2019
573	561	20	20

Rok szkolny 2019/2020

Informacja dotycząca realizacji zasad przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2019/2020.

Tabela Nr 2 – liczba złożonych wniosków na stypendia i zasiłki szkolne

<u>Stypendia szkolne</u>		<u>Zasiłki szkolne</u>	
Wnioski złożone w roku szkolnym 2019/2020	Stypendia wypłacone w roku szkolnym 2019/2020	Wnioski złożone w roku szkolnym 2019/2020	Zasiłki wypłacone w roku szkolnym 2019/2020
490	483	23	19

W roku szkolnym 2019/2020 na stypendia szkolne złożono o 83 wnioski mniej niż w roku szkolnym 2018/2019 a liczba wniosków na zasiłek szkolny wzrosła o 3.

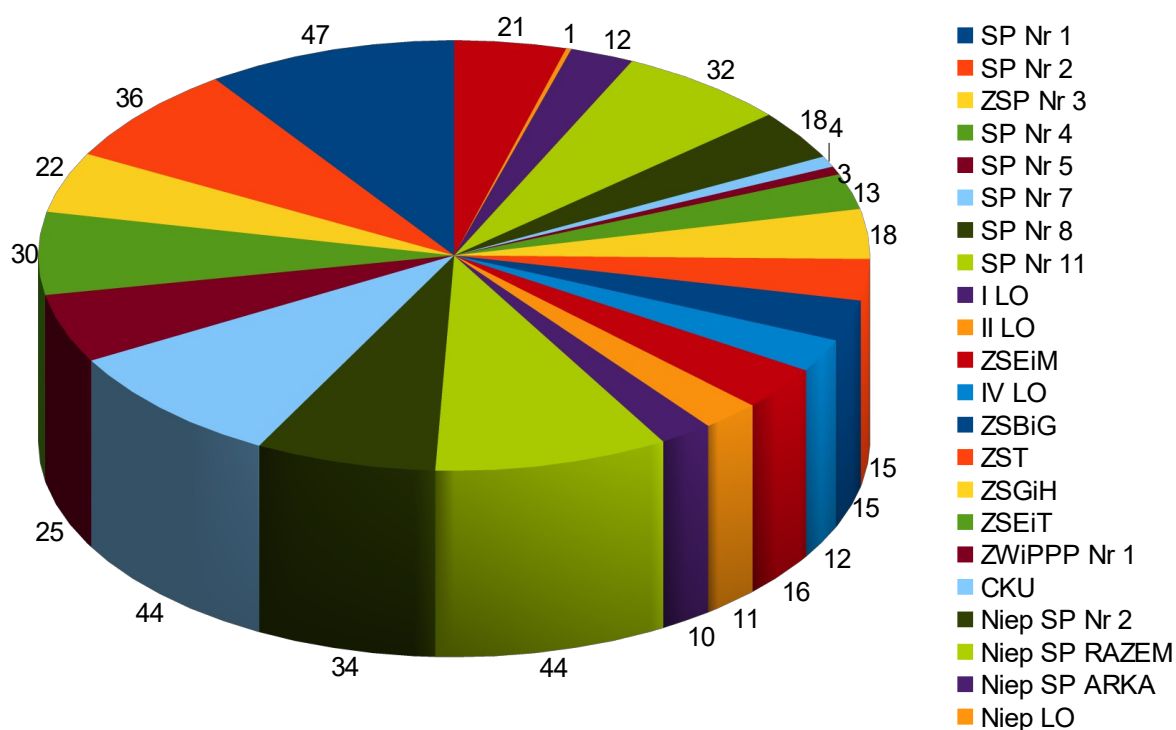
Tabela Nr 3 – zestawienie ilościowe dla poszczególnych szkół dot. stypendium szkolnego

Rok szkolny 2019/2020

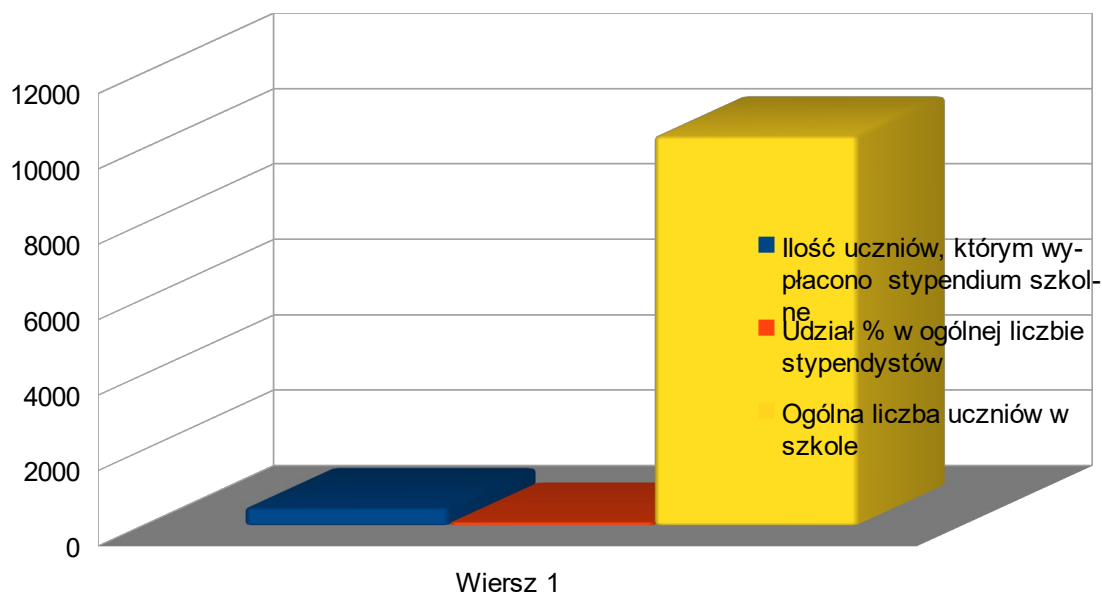
Ip.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów, którym wypłacono stypendium szkolne	Udział % w ogólnej liczbie stypendystów	Ogólna liczba uczniów w szkole
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	47	9,73	476
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	36	7,45	222
3	Zespół Szkolno – Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3	22	4,55	310
4	Szkoła Podstawowa Nr 4	30	6,21	431
5	Szkoła Podstawowa Nr 5	25	5,18	569
6	Szkoła Podstawowa Nr 7	44	9,11	452
7	Szkoła Podstawowa Nr 8	34	7,04	623
8	Szkoła Podstawowa Nr 11	44	9,11	707
9	I Liceum Ogólnokształcące	10	2,07	770
10	II Liceum Ogólnokształcące	11	2,28	712
11	Zespół Szkół Ekonomicznych i Mundurowych	16	3,31	983
12	IV Liceum Ogólnokształcące	12	2,48	470
13	Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych	15	3,11	565
14	Zespół Szkół Technicznych	15	3,11	761
15	Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich	18	3,73	548
16	Zespół Szkół Energetycznych i Transportowych	13	2,69	505
17	Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej Nr 1	3	0,62	125
18	Centrum Kształcenia Ustawicznego	4	0,83	270

Informacja dotycząca realizacji zasad przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2019/2020.

19	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi	18	3,73	411
20	Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi „RAZEM”	32	6,62	144
21	ARKA Niepubliczna Innowacyjna Szkoła Podstawowa Nowoczesnych Technologii i Języków Obcych	12	2,48	271
22	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi	1	0,21	14
23	Uprawnieni składający wnioski do Urzędu Miasta	21	4,35	0
Razem		483	100	10339



Informacja dotycząca realizacji zasad przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2019/2020.



W przedziale 5% - 10% znalazło się 8 placówek (Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 4, Szkoła Podstawowa Nr 5, Szkoła Podstawowa Nr 7, Szkoła Podstawowa Nr 8, Szkoła Podstawowa Nr 11 i Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi „Razem”). Mniej niż 5% ogółu stypendystów otrzymywało świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 15 placówkach. Do grupy tej należały też osoby, które składały wnioski w Urzędzie Miasta Chełm (uczniowie i słuchacze placówek oświatowo- wychowawczych uczących się poza terenem Miasta Chełm, a będących mieszkańcami Miasta Chełm).

Podsumowanie:

Realizowany od kilku lat przez Miasto Chełm program wsparcia materialnego uczniów i słuchaczy znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno – ekonomicznej jest jedną z form, która ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych. Pomimo spadku złożonych wniosków dotyczących przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, nadal pozwala sądzić, że jest to działanie pożądane. Mniejsza ilość składanych wniosków spowodowana jest poprawą sytuacji materialnej tj. dochodu na jednego członka w rodzinie z uwagi na wzrost płacy minimalnej, a brakiem podniesienia progu uprawniającego do

ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego. Kwota uprawniająca go otrzymania świadczenia weryfikowana jest co 3 lata zgodnie z ustawą. Niski próg dochodowy upoważniający do ubiegania się o świadczenie jak i poziom wypłat wskazuje wyraźnie na socjalny charakter przedsięwzięcia. Zła sytuacja materialna rodzin ogranicza szanse rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży. Bariera finansowa wpływa negatywnie na proces edukacyjny, zaburza relacje dzieci z rówieśnikami, a tym samym spowalnia tempo uspołeczniania dziecka w środowisku. Zagwarantowanie uczniowi łatwiejszego dostępu do korzystania z pomocy zapewnia mu poczucie przynależności do grupy oraz poczucie bezpieczeństwa. Zapewnienie podstawowych potrzeb pomaga motywować dziecko do aktywności poznawczej i społecznej oraz inspiruje do nauki.

Celem przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym było zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji uczniom zamieszkałym na terenie miasta Chełm oraz umożliwienie pokonywania barier w dostępie do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej. Wnioskodawcy w ramach stypendium dokonali zakupów rzeczy niezbędnych do ich edukacji, co pomogło ograniczyć negatywne konsekwencje sytuacji materialnej rodzin dla funkcjonowania szkolnego ucznia. W ramach pomocy beneficjenci dokonali zakupu pomocy naukowych umożliwiających naukę. Uczniowie skorzystali z zajęć wyrównawczych, uczestniczą w dodatkowych zajęciach z języka angielskiego. Uczestniczą w wycieczkach szkolnych, pogłębiając swoją wiedzę. Pomoc materialna dla uczniów ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych i umożliwienie im lepszego startu w dorosłe życie.

PREZYDENT MIASTA CHEŁM

/-/ Jakub Banaszek